

RESOLUCIJA EVROPSKEGA PARLAMENTA (EU) 2023/1957**z dne 10. maja 2023****s pripombami, ki so del sklepa o razrešnici glede izvrševanja proračuna Skupnega podjetja za čisti vodik (pred 30. novembrom 2021: Skupno podjetje za gorivne celice in vodik 2) za proračunsko leto 2021**

EVROPSKI PARLAMENT,

- ob upoštevanju sklepa o razrešnici glede izvrševanja proračuna Skupnega podjetja za čisti vodik za proračunsko leto 2021,
  - ob upoštevanju člena 100 in Priloge V Poslovnika,
  - ob upoštevanju poročila Odbora za proračunski nadzor (A9-0083/2023),
- A. ker je bilo Skupno podjetje za gorivne celice in vodik (Skupno podjetje GCV) ustanovljeno maja 2008 z Uredbo Sveta (ES) št. 521/2008 ⁽¹⁾ v okviru sedmega okvirnega programa za raziskave za obdobje do 31. decembra 2017; ker je Svet maja 2014 sprejel Uredbo (EU) št. 559/2014 ⁽²⁾, s katero je bilo obdobje delovanja skupnega podjetja v okviru programa Obzorje 2020 podaljšano do 31. decembra 2024 (Skupno podjetje GCV 2); ker je bilo novembra 2021 z Uredbo Sveta (EU) 2021/2085 ⁽³⁾ ustanovljeno Skupno podjetje za čisti vodik, ki v okviru programa Obzorje Evropa nadomesti Skupno podjetje GCV 2 za obdobje do 31. decembra 2031;
- B. ker je Skupno podjetje za čisti vodik javno-zasebno partnerstvo na področju tehnoloških raziskav in inovacij v zvezi z vodikom in gorivnimi celicam, ustanovni člani pa so Unija, ki jo zastopa Komisija, industrijsko združenje (Hydrogen Europe) in raziskovalno združenje (Hydrogen Europe Research);
- C. ker finančni prispevek Unije za Skupno podjetje za čisti vodik, vključno z odobritvami EGP, za kritje upravnih in operativnih stroškov znaša do 1 milijarde EUR in vključuje znesek do 30,193 milijona EUR za kritje upravnih stroškov;
- D. ker člani Skupnega podjetja za čisti vodik, razen Unije, skupaj prispevajo ali poskrbijo, da njihovi subjekti v sestavi ali povezani subjekti skupaj prispevajo najmanj 1 milijardo EUR, kar vključuje do 30,193 milijona EUR za upravne stroške, v obdobju 10 let, kot je določeno v Uredbi (EU) 2021/2085;
- E. ker je splošni cilj Skupnega podjetja za čisti vodik podpirati raziskovalne in inovacijske dejavnosti v Uniji na področju rešitev in tehnologij čistega vodika v okviru novega programa financiranja Unije za raziskave in inovacije Obzorje Evropa;

Proračunsko upravljanje in finančno poslovanje

1. pozdravlja, da je Računsko sodišče v svojem poročilu o zaključnem računu Skupnega podjetja za čisti vodik (poročilo Računskega sodišča) ugotovilo, da zaključni račun v vseh pomembnih vidikih pošteno predstavlja finančni položaj skupnega podjetja na dan 31. decembra 2021, njegov poslovni izid, denarne tokove in spremembe čistih sredstev za tedaj končano leto v skladu z njegovo finančno uredbo in računovodskimi pravili, ki jih je sprejel računovodja Komisije, ter da so transakcije, povezane z letnim zaključnim računom, v vseh pomembnih pogledih zakonite in pravilne;

⁽¹⁾ Uredba Sveta (ES) št. 521/2008 z dne 30. maja 2008 o ustanovitvi Skupnega podjetja za gorivne celice in vodik (UL L 153, 12.6.2008, str. 1).

⁽²⁾ Uredba Sveta (EU) št. 559/2014 z dne 6. maja 2014 o Skupnem podjetju za gorivne celice in vodik 2 (UL L 169, 7.6.2014, str. 108).

⁽³⁾ Uredba Sveta (EU) 2021/2085 z dne 19. novembra 2021 o ustanovitvi skupnih podjetij v okviru Obzorja Evropa ter o razveljavitvi uredb (ES) št. 219/2007, (EU) št. 557/2014, (EU) št. 558/2014, (EU) št. 559/2014, (EU) št. 560/2014, (EU) št. 561/2014 in (EU) št. 642/2014 (UL L 427, 30.11.2021, str. 17).

2. priznava, da Obzorje Evropa za Skupno podjetje za čisti vodik določa ambiciozne cilje, ki jih bo moč doseči le, če bodo zasnovane in izvedene učinkovite rešitve za odpravo pomanjkljivosti v sistemih notranje kontrole in pripravo na prihodnje izzive, ki izhajajo iz večjih pristojnosti, na primer na področju upravljanja človeških virov in načrtovanja; v zvezi s tem poudarja, da zelo zapleteni in obremenjujoči izračuni in zahteve glede poročanja predstavljajo veliko tveganje napak, ter zato poziva, naj se preučijo možnosti poenostavitve, kjer je to mogoče in združljivo z obstoječim pravnim okvirom;
3. ugotavlja, da je končni razpoložljivi proračun Skupnega podjetja za čisti vodik (ki vključuje ponovno vnesena neporabljena proračunska sredstva iz prejšnjih let, namenske prihodke in prenose v naslednje proračunsko leto) za proračunsko leto 2021 vseboval odobritve za prevzem obveznosti v znesku 15,8 milijona EUR (v primerjavi s 104,2 milijona EUR leta 2020) in odobritve plačil v znesku 56,2 milijona EUR (v primerjavi s 103,8 milijona EUR leta 2020); ugotavlja, da je splošna stopnja izvrševanja proračuna za leto 2021 pri sredstvih za prevzem obveznosti doseгла 97 % (v primerjavi s 94 % leta 2020), pri sredstvih za plačila pa 87 % (v primerjavi s 95 % leta 2020);
4. ugotavlja, da so se odobritve za leto 2021 v primerjavi z letom 2020 zmanjšale za 85 % pri obveznostih in za 44 % pri plačilih; ugotavlja, da se je proračun za leto 2021 zmanjšal, ker v letu 2021 ni bilo razpisov; poudarja, da za leto 2021 ni bilo načrtovano nobeno predhodno financiranje;
5. ugotavlja, da je Unija ob koncu leta 2021 od najvišjega prispevka v znesku 470 milijonov EUR, ki je določen v Uredbi (EU) 2021/2085 in sklepih, sprejetih na podlagi te uredbe, skupaj prispevala denarna in stvarna sredstva iz sedmega okvirnega programa za raziskave v višini 426,5 milijona EUR, člani industrijskega in raziskovalnega združenja pa so prispevali potrjena sredstva v skupni višini 466 milijonov EUR, ki so vključevala stvarne prispevke za projekte sedmega okvirnega programa za raziskave v višini 443,9 milijona EUR;
6. na podlagi poročila Računskega sodišča ugotavlja, da je Skupno podjetje za čisti vodik ob koncu leta 2021 prevzelo obveznosti za 425,5 milijona EUR (95 %) od 450 milijonov EUR najvišjega prispevka Unije za podpisane sporazume o dodelitvi nepovratnih sredstev iz sedmega okvirnega programa za raziskave ter da bo v prihodnjih letih od tega treba plačati še približno 3 milijone EUR (0,7 %); ugotavlja, da so zasebni člani zagotovili stvarne prispevke v isti vrednosti; ugotavlja, da je stopnja izvrševanja proračuna za plačila Skupnega podjetja za čisti vodik za leto 2021, ki je bil na voljo za projekte sedmega okvirnega programa za raziskave, znašala 97,8 % (v primerjavi z 89 % leta 2020) in da poleg tega Skupno podjetje za čisti vodik v letu 2021 ni imelo skoraj nobenih operativnih odobritev za prevzem obveznosti, saj je zadnji razpis za zbiranje predlogov končalo pred koncem leta 2014;
7. ugotavlja, da je Unija ob koncu leta 2021 prispevala skupaj 545,5 milijona EUR iz programa Obzorje 2020 in da so zasebni člani prispevali skupaj 50 milijonov EUR v gotovini in potrjenih stvarnih prispevkih, od tega 38,6 milijona EUR v stvarnih prispevkih za projekte Skupnega podjetja za čisti vodik v okviru programa Obzorje 2020;
8. na podlagi poročila Računskega sodišča ugotavlja, da je stopnja potrjenih stvarnih prispevkov zasebnih članov za operativne dejavnosti v višini 38,6 milijona EUR posledica tega, da jih Skupno podjetje za čisti vodik potrdi v poznejši fazi programa Obzorje 2020, ko se izvrši končno plačilo za projekte in je treba predložiti potrdila o računovodskih izkazih; z zadovoljstvom ugotavlja, da so zasebni člani do konca leta 2021 skupaj prispevali za 1 039 milijonov EUR stvarnih prispevkov za dodatne dejavnosti, kar je znatno več od minimalnega prispevka 285 milijonov EUR, ki je določen v Uredbi (EU) 2021/2085 za celotno trajanje programa Obzorje 2020;
9. ugotavlja, da je Skupno podjetje za čisti vodik ob koncu leta 2021 prevzelo obveznosti za 646 milijonov EUR najvišjega prispevka Unije za podpisane sporazume in pogodbe o dodelitvi nepovratnih sredstev v okviru programa Obzorje 2020 ter da bo v prihodnjih letih od tega treba plačati še približno 112,6 milijona EUR (17,8 %); ugotavlja tudi, da so zasebni člani sprejeli pravno zavezo, da bodo zagotovili stvarne prispevke v vrednosti 158,3 milijona EUR;
10. ugotavlja, da je stopnja izvrševanja sredstev za prevzem obveznosti in sredstev za plačila v okviru proračuna Skupnega podjetja za čisti vodik, ki je bil za leto 2021 na voljo za projekte programa Obzorje 2020, znašala 98 % oziroma 87,8 % (v primerjavi s 97 % leta 2020);

11. ugotavlja, da skupna podjetja nimajo usklajene opredelitve upravnih stroškov, ki bi bila podlaga za izračun finančnih prispevkov njihovih članov in pogoj za to, da bi bilo te stroške mogoče primerjati; ob upoštevanju navedenega poziva k oblikovanju skupnih smernic za vsa skupna podjetja, da bi sprejela usklajen pristop za razvrstitev nekaterih kategorij odhodkov za upravne stroške, kot so odhodki za svetovanja, študije, analize, vrednotenja in tehnično pomoč;

Javna naročila in osebje

12. pozdravlja, da je bilo upravljanje razpisov in pogodb v največji možni meri poenostavljeno z izvajanjem medinstitucionalnih postopkov javnih naročil, ki jih je začela Komisija, in z uporabo večletnih okvirnih pogodb, ki so bile sklenjene na podlagi teh postopkov; ugotavlja, da Skupno podjetje za čisti vodik sodeluje z drugimi skupnimi podjetji pri potrebah po razpisih, da bi čim bolj zmanjšalo upravno obremenitev; ugotavlja, da je bila tako kot v prejšnjih letih večina pogodb Skupnega podjetja za čisti vodik izvedena na podlagi obstoječih večletnih okvirnih pogodb, razen za operativne dejavnosti javnega naročanja;
13. ugotavlja, da so bile, kar zadeva obseg, operativne dejavnosti javnega naročanja, storitve IT in organizacija evropskega tedna vodika za leto 2021, pogodbe z najvišjo vrednostjo ter da so bili začetek in objava javnega razpisa ter prejemanje in odpiranje ponudb poenostavljeni z uporabo modulov eTendering, eNotices in eSubmission; ugotavlja, da slednji omogoča samodejno registracijo ponudb v informacijskem sistemu Evropske komisije za upravljanje dokumentov; ugotavlja, da Skupno podjetje za čisti vodik uporablja najnovejšo različico sistema eSubmission, zato so objava, oddaja in sprejemanje ponudb ter njihovo odpiranje zdaj popolnoma digitalizirani;
14. ceni, da Skupno podjetje za čisti vodik uporablja programsko rešitev EU Sign, ki jo zagotavlja generalni direktorat Komisije za informatiko in omogoča uporabo kvalificiranega elektronskega podpisa za dokumente; ugotavlja, da programska pisarna zdaj za svoje pogodbe uporablja kvalificirani elektronski podpis, ki olajša poslovne procese tako, da znatno skrajša čas in zmanjša stroške podpisa pogodbe s pisalom z modrim črnilom, ter poleg tega ugotavlja, da so kvalificirani elektronski podpisi, če se uporabljajo z EU Sign, pravno zavezujoči, saj so skladni z Uredbo (EU) št. 910/2014 Evropskega parlamenta in Sveta (*) za elektronske transakcije na notranjem trgu Unije in zagotavljajo višjo raven tehnične varnosti;
15. ugotavlja, da je bilo 31. decembra 2021 v Skupnem podjetju za čisti vodik zaposlenih 23 začasnih uslužbencev, dva pogodbenca uslužbenca in dva napotena nacionalna strokovnjaka;
16. kar zadeva uravnoteženo zastopnost spolov, na podlagi letnega poročila o dejavnostih za leto 2021 ugotavlja, da je bilo 44 % zaposlenih žensk in 56 % zaposlenih moških ter da so eno tretjino vodstvenih položajev zasedale ženske, dve tretjini pa moški; spodbuja Skupno podjetje za čisti vodik, naj še izboljša ravnotežje med spoloma; obžaluje, da delež koordinatorik projektov, ki v okviru programa Obzorje 2020 delajo v svetovalnih skupinah, strokovnih skupinah in ocenjevalnih odborih Komisije ter kot posamezne strokovnjakinje itd., ne presega 33 %;
17. z zaskrbljenostjo ugotavlja, da je v obdobju 2018–2021 povprečna letna stopnja začasnih uslužbencev v vseh skupnih podjetjih ostala visoka in je znašala približno 11 % statutarnih uslužbencev; opozarja, da visok delež pogodbenih uslužbencev običajno znatno poveča stopnjo fluktuacije zaposlenih v Skupnem podjetju čisti vodik in dodatno destabilizira kadrovske razmere; poleg tega poudarja, da bi morala uporaba začasnih uslužbencev ostati prehodna rešitev, saj bi sicer to lahko negativno vplivalo na splošno smotrnost poslovanja Skupnega podjetja za čisti vodik, na primer zaradi ohranjanja ključnih kompetenc, nejasnih kanalov odgovornosti, morebitnih sodnih sporov in manjše učinkovitosti zaposlenih;

(*) Uredba (EU) št. 910/2014 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. julija 2014 o elektronski identifikaciji in storitvah zaupanja za elektronske transakcije na notranjem trgu in o razveljavitvi Direktive 1999/93/ES (UL L 257, 28.8.2014, str. 73).

18. ugotavlja, da skupna podjetja od leta 2016 v pokojninski sistem Unije niso plačevala tistega dela prispevkov delodajalca za zaposlene v skupnih podjetjih, ki ustreza razmerju med prihodki, ki jih subvencionira tretja država, in njihovimi skupnimi prihodki, ker Komisija teh odhodkov ni predvidela v proračunu skupnih podjetij niti ni uradno zahtevala teh plačil; poziva Komisijo, naj sprejme ukrepe za preprečevanje podobnih težav v prihodnosti;
19. ugotavlja, da so bila leta 2021 skupaj z drugimi skupnimi podjetji organizirana skupna srečanja na področju IT, katerih glavni namen je bil priprava na prehod na Office 365, SharePoint in OneDrive;
20. na podlagi letnega poročila o dejavnostih ugotavlja, da so se uslužbenci med pandemijo covid-19 udeležili spletnega usposabljanja, da bi razširili znanja, povezana z njihovimi delovnimi mesti; ugotavlja, da se je udeležba na usposabljanju močno spodbujala, da bi zaposleni med omejitvijo gibanja ohranili motiviranost in stike z drugimi;
21. ugotavlja, da se je Skupno podjetje GCV 2 februarja 2021 pridružilo sistemu Sysper in da so se vse leto dodajali novi moduli; poleg tega ceni, da se uporablja sistem za obdelavo službenih potovanj in da se pričakuje funkcija za ocenjevanje in napredovanje zaposlenih; podpira uporabo novega orodja za zaposlovanje Systal, ki ga je Skupno podjetje GCV 2 uvedlo novembra 2021, in ugotavlja, da bodo naslednje zaposlitve opravljene z uporabo tega sistema, ter meni, da lahko takšna orodja pomagajo podpirati potrebno zaposlovanje visoko usposobljenih delavcev;

Notranja revizija

22. na podlagi letnega poročila o dejavnostih ugotavlja, da se notranja revizija izvaja v skladu s členom 20 finančne uredbe Skupnega podjetja za čisti vodik;
23. poudarja, da je služba za notranjo revizijo leta 2021 sprejela akcijski načrt, ki ga je Skupno podjetje GCV 2 razvilo kot odziv na dve pomembni priporočili, ki sta izhajali iz revizije, ki jo je služba za notranjo revizijo opravila v Skupnem podjetju GCV 2 in je zadevala izvrševanje nepovratnih sredstev v okviru programa Obzorje 2020, in da je prišla do sklepa, da je akcijski načrt primeren za zmanjševanje ugotovljenih tveganj;
24. ugotavlja, da je Skupno podjetje GCV 2 leta 2021 v skladu z dogovorjenim akcijskim načrtom formaliziralo sedanje prakse spremljanja v zvezi s tveganji in kompleksnostjo sporazumov o dodelitvi nepovratnih sredstev ter pripravilo notranje smernice za spremljanje razširjanja in izkoriščanja rezultatov projektov v okviru programa Obzorje 2020; ugotavlja, da je Skupno podjetje GCV 2 ob koncu leta 2021 menilo, da so bili vsi ukrepi v celoti izvedeni;

Notranja kontrola

25. na podlagi poročila Računskega sodišča ugotavlja, da naknadno revizijo vmesnih in končnih plačil iz sedmega okvirnega programa za raziskave na ravni upravičencev opravlja Skupno podjetje za čisti vodik, medtem ko je za naknadno revizijo plačil v okviru programa Obzorje 2020 odgovorna skupna revizijska služba generalnega direktorata Komisije za raziskave in inovacije; na podlagi rezultatov naknadnih revizij, ki so bili na voljo konec leta 2021, ugotavlja, da je Skupno podjetje za čisti vodik poročalo o reprezentativni stopnji napake 2,0 % (v primerjavi z 1,97 % leta 2020) in stopnji preostale napake 1,0 % (v primerjavi z 1,01 % leta 2020) za njegove projekte sedmega okvirnega programa za raziskave ter o reprezentativni stopnji napake 2,16 % (enako kot leta 2020) in stopnji preostale napake 1,3 % (v primerjavi z 1,34 % leta 2020) za projekte programa Obzorje 2020 (obračuni in plačila);
26. ugotavlja, da je Računsko sodišče za oceno kontrol operativnih plačil Skupnega podjetja za čisti vodik revidiralo naključni vzorec plačila v okviru programa Obzorje 2020 na ravni končnih upravičencev, ki so bila izvršena v letu 2021, da bi potrdilo stopnje napak pri naknadnih revizijah (v zvezi s transakcijami pri izplačilu nepovratnih sredstev, preizkušeni pri upravičencih, prag za poročanje o količinsko opredeljivih napakah znaša 1 % revidiranih stroškov); obžaluje, da je Računsko sodišče v enem primeru odkrilo in količinsko opredelilo napako v zvezi s stroški dela, ki so bili zaradi administrativne napake prijavljeni previsoko, v drugem primeru pa je odkrilo sistemsko, količinsko neopredeljivo pomanjkljivost pri kontrolah, ki se je nanašala na to, da upravičenec ni imel postopka potrjevanja za delovne ure, opravljene za projekt;

27. na podlagi letnega poročila o dejavnostih ugotavlja, da je Skupno podjetje za čisti vodik zaradi ponavljajočih se sistemskih napak v prijavljenih stroških dela, zlasti malih in srednjih podjetij ter novih upravičencev (ki so bolj nagnjeni k napakam kot drugi upravičenci), že okrepilo svoje notranje kontrole, da bi obravnavalo povečano tveganje v zvezi z malimi in srednjimi podjetji ter novimi upravičenci; ugotavlja, da so bili ti ukrepi prvič očitni leta 2021 in so v zadnjih dveh letih prispevali k znatnemu znižanju reprezentativne stopnje napake malih in srednjih podjetij ter novih upravičencev; pozdravlja pozitivne rezultate v smislu zmanjšanih stopenj napake in pripravljenost Skupnega podjetja za čisti vodik, da v letu 2022 še naprej izvaja okrepljene kontrole na podlagi tveganja s pomočjo orodja za okrepljeno spremljanje, ki je na voljo v korporativnem sistemu COMPASS/SyGMA za upravljanje nepovratnih sredstev v okviru programa Obzorje 2020;
28. poleg tega poudarja, da sta poenostavitev pravil programa Obzorje 2020 za prijavo stroškov dela in širša uporaba poenostavljenih možnosti obračunavanja stroškov predpogoj, da se stopnje napake ustalijo na ravneh, ki so pod ravnjo pomembnosti; pozdravlja, da so v letu 2022 vsa skupna podjetja začela izvajati ukrepe za zmanjšanje stopnje napake v skladu z ukrepom, ki ga je predlagalo Računsko sodišče in ki vključuje preučitev možnosti uporabe poenostavljenih oblik stroškov, kot so stroški na enoto, pavšalni zneski in pavšalne stopnje;
29. na podlagi poročila Računskega sodišča ugotavlja, da je bilo za Skupno podjetje za čisti vodik nadaljnje ukrepanje na podlagi vseh opažanj iz prejšnjih let zaključeno zaradi popravljalnih ukrepov, ki jih je skupno podjetje sprejelo v letu 2021;

Preprečevanje in obvladovanje nasprotij interesov ter strategija za boj proti goljufijam

30. pozdravlja, da so bili vzpostavljeni postopki v zvezi z nasprotji interesov tako za člane upravnega odbora Skupnega podjetja GCV 2 kot za člane svetovalnih organov ter da so bili decembra 2021 obnovljeni v okviru novo sprejetega poslovnika upravnega odbora za Skupno podjetje za čisti vodik, poleg tega pa pozdravlja tudi, da so bili izvedeni posebni ukrepi za preprečevanje in obvladovanje nasprotij interesov strokovnjakov, odgovornih za ocenjevanje vlog za nepovratna sredstva ter pregled projektov in razpisov;
31. ugotavlja, da je Skupno podjetje za čisti vodik dejavno prispevalo k razvoju nadzorne strategije programa Obzorje Evropa (predhodna, revizija in preprečevanje goljufij) tako, da je sodelovalo v namenskih delovnih skupinah, ki jih je ustanovil skupni center za izvajanje, in zagotavljalo prispevke;
32. z zadovoljstvom ugotavlja, da Skupno podjetje za čisti vodik zagotavlja tudi izvajanje strategije za boj proti goljufijam, ki je skupna za vso raziskovalno skupnost; pozdravlja, da glavni ukrepi, ki izhajajo iz strategije, vključujejo organizacijo srečanj za ozaveščanje v skupnem podjetju in sodelovanje z Evropskim uradom za boj proti goljufijam v primeru revizij na podlagi tveganja, ki jih izvajajo skupna revizijska služba ali zunanji izvajalci.